

Szakszervezeti politikai iskolákat szerveznek Csongrád megyében

A szakszervezeti tagok rendszeres alapfokú politikai továbbképzésére a SZOT határozata alapján idén Csongrád megyében is szerveznek szakszervezeti politikai iskolákat. A Szakszervezetek Csongrád Megyei Tanácsa eddig 170 munkahelyen, vállalatnál, intézménynél és faluban szervezett iskolákat olyan dolgozók részére, akik pártoktatásban, általában marxista-leninista képzésben eddig nem vettek részt, de szívósen ismerkednek alapfokú, kezdő színvonalon a marxizmussal. Köztük különös figyelmet fordítanak azokra, akik új dolgozók, illetve a munkásszállásokon laknak. Bevonnak azokat a szakszervezeti aktivistákat, a tár-

sadalmi bizottságok tagjait, bizalmiakat is, akik a helyi körülmények miatt nem vehetnek részt pártoktatásban. A politikai iskola eredményes elvégzését a szakszervezeti bizottságok bejegyzik majd a szakszervezeti tagkönyvbe.

A politikai iskolák tématerve szerint a hallgatók a többi között ismerkednek majd a szakszervezetek felszabadulás előtti harcával, a termelés, valamint az anyagi és kulturális jólét összefüggésének kérdéseivel. Szakmánként tanulmányozzák az iparág fejlődését a második ötvenes terv során. Előreláthatólag októberben kezdik meg a tanulást a szakszervezeti politikai iskolában.

Jobb tej- és tejtermékellátást a külső városrészekben!

Intézkedést ígért a tejüzem — Több lesz a sajt

Szeged tej- és tejtermékellátásáról tárgyaltak tegnap a szegedi városi tanács kereskedelmi osztályán az Élelmiszerkiskereskedelmi Vállalat, a Csongrád Megyei Tejipari Vállalat, a tejüzem és a kereskedelmi állandó bizottság vezetői. Megállapították, hogy a város lakosságának tejjel- és sajtellátása kannás és palackozott tejből mennyiségileg kielégítő, s kisebb zökkenőket eltekintve folyamatos.

Az elmúlt két hétben azonban több minőségi és mennyiségi probléma is adódott a tej- és tejtermék-ellátásban. Az első kifogás az Élelmiszerkiskereskedelmi Vállalat képviselője részéről hangzott el. Elmondta, hogy hétfőn a boltokban a vásárlók és az elárúsítók nem kis csodálkozására a palackozott teheni csütörtöki címke volt a tej minősége azonban megfelelő. Erre természetesen magyarázatot kért. Ugyancsak hétfőn az egyik külvárosi áruházban iszkos kannában szállították a tejet. Az elárúsító csak az utolsó literet kielégítette észre, hogy a kanna elseje szennyezett.

A kereskedelmi osztály képviselője tejtermékek ossz elosztását kifogásolta. Iár van elég sajt a Csongrád Megyei Tejipari Vállalatnál, mégis a 8-as és 0-es számú földművesszövetkezeti boltba három héten nem szállítottak egyetlen ramm dobozos és ömlesztett sajtot sem. Több panasza érkezett az újszegedi, mihályteleki, a petőfitepi, s a többi külterületi rudakból, hogy egy hete, 0 napja nem kaptak sajt. A vajellátás most már árosszerte kielégítő. Epen ezért a kereskedelmi osztály felszólította a tejüzem vezetőit, hogy intézkedjenek.

A Csongrád Megyei Tej-

ipari Vállalat és a Szegedi Tejüzem vezetői az elhangzott minőségi kifogások, s a rossz áruterítéssel kapcsolatban magyarázatot adtak. Ígérték, hogy az eddigigélt is nagyobb gondot fordítanak a külvárosi boltok jobb ellátására. Az Élelmiszer Kiskereskedelmi Vállalat által felvetett problémákra elmondták, hogy a piszkos kanna ügyében vizsgálatot indítanak, a hibát elkövetőjét felelősségre vonják. Ugyancsak felelősségre vonják az árukiszállítókat, akik kényelmességből, felelőtlenségből a távolabbi eső boltokba nem szállították ki a megrendelt sajtot. Jelentették azt is, hogy a napokban már a város egész területén javul a sajt-ellátás. Lesz többfajta dobozos és lágy sajt.

Szovjet segítség az iráni földrengés sújtotta lakosságának

A Szovjet Vöröskereszt és Vörös Félhold társaságok szövetsége elhatározta, hogy az Iráni Vörös Oroszlán és Nap Társaságnak 25 ezer rubel összegben küld élelmiszert, gyógyszert és ruhaheműt.

A Teheránban működő szovjet kórház az iráni hatóságokkal történt megállapodás alapján orvosokat küld a földrengés sújtotta lakosok segítségére. (MTI)

Dunaújváros a testvérvárosok világszövetségében

Dunaújvárosnak öt testvérvárosa van: az NDK-beli Eisenhüttenstadt, a lengyel Nowa Huta, a csehszlovákiai Ostrava, a bulgáriai Dimitrovgrad és a francia Villejuif. Dunaújvárost legutóbb négy másik magyar várossal együtt felvették a testvérvárosok világszövetségébe. A világszövetségnek legközelebb az angliai Coventry-ben tartandó kongresszusára Kecskemét és Dunaújváros kapott meghívást. Mindkét város küldöttei szeptember 10-én utaznak Angliába.

Négyszáz iskolaorvos működik az országban

Allamunk nagy gondot fordít arra, hogy a diákok szakorvosi ellátását is messzeemenően biztosítsa. Ezt a célt szolgálja az iskolaorvosi hálózat.

Amint az Egészségügyi Minisztériumban elmondták, Budapest és vidéken 400 iskolaorvos foglalkozik rendszeresen a tanulók egészségvédelmével, időszakos vizsgálatával. A szakszerűbb kezelés biztosítására fokozatosan gyermekszakorvosokkal töltik be a megüresedő, vagy új iskolaorvosi állásokat.

A mi új erkölcsünk

Az olyan társadalom, amelyben törvényes és törvénytörő a kizsákmányolás, virágzik az ebből táplálkozó penészgomba, a korrupció és az egyéni haszonlesés, az erkölcs szemléstől és megaláztatás jár. Viszszájukra fordulnak örök emberi, erkölcsi normák, a tisztesség palástjában, magas piederstálon tetszelegnek emeletes becselenségek, s az erkölcs bajnokaiként lépnek elő azok, akik a legnagyobb erkölcsatlanságból élnek. Az osztálytársadalmak ismerős erkölcsi viszonyai, állapotai ezek — a rabló társadalmaké, melyekben kényeseredetten eltompult az embernek a közösségtől örökölt erkölcsi érzéke, vagy mellékes vagányon gyakorolja ellenőrző és szabályozó szerepét. Ezért van az, hogy ha valahol szóba kerül az erkölcs, még manapság sem gondolnak többre sokan, mint amit ez a szó, fogalom férfi és nő, egyes ember és család kapcsolatában jelent. Pedig az erkölcsnek, az erkölcsiösségnek ez csupán töredéke, egyetlen kritériuma annyi más között.

Mi marxisták, kommunisták másként ítéljük meg az erkölcsöt. Azt tartjuk róla, hogy a társadalmi tudat egyik sajátos formája, s együtt változik, fejlődik a társadalommal. Úgy ítéljük meg, mint az embereknek egymáshoz, kollektívához és az egész társadalomhoz való viszonyát szabályozó elvek, szokások, szabályok összességét, vagyis fölemeljük és kiterjesszük az erkölcsöt. Fölemeljük teljes társadalmi érvényességre és kiterjesztjük az élet egészére: munkára, társadalmi tevékenységre, közéleti működésre, az együttélésre éppúgy, mint a családi életre és a szerelemre.

Valamely társadalom erkölcsét azonban sohasem az

határozza meg, hogy honnan szemléljük, hanem annak rendezése, szerkezete. A kizsákmányolás gazdasági viszonyain nem nőhet fel más erkölcs, mint a kizsákmányolók álerkölcse, még akkor sem, ha a mindenkor erkölcs tartalmaz »örök« normákat, állandó elemeket is; olyanokat, amelyeket a nép alakított ki és hordozott szívében évezredek keresztül. Ezek az erkölcsi normák éppúgy »pirultak« a rabszolgatársadalomban, mint a kapitalizmusban, mert csak a társadalmilag elesett osztályok tartották magukra kötelezőnek, vagy csak az ő forradalmas indulataik megfélékezésére hivatkoztak rájuk az uralkodó osztályok, szószerűen, propagandában, nevelésben. Ezért is volt hiábavaló minden olyan naiv erkölcsnemesítő törekvés, amely az uralkodó osztályok erkölcsi belátásától várt társadalmi átalakulást. Az uralkodó osztályoktól elvárni, hogy magasabb erkölcsi szintre emelkedjenek és mondjanak le erkölcselen, kizsákmányoló szerepükről, nem jelent többet megadásnál. Az erkölcsök sohasem szabhatják meg a társadalom struktúráját, csak alkalmazkodhatnak ahhoz, csak annak megfelelően fejlődhetnek.

Bizonyítékokért nem kell messzire menni. Akadtak ugyan cinikus legyintők és szájonvongatók, amikor közforgalomba került az új erkölcs, a szocialista, kommunista erkölcs fogalma, de ez mitsem változtatott azon a természetes folyamaton, hogy az új társadalom gazdasági alapjain merőben új erkölcsi felfogás növekedett, merőben új erkölcsi normák születtek. Így manapság már nem a polgári erkölcsatlanságok összetűzősége vagyunk, hanem a lejárt burzsoá erkölcs és az új, proletárerkölcs közötti kialakuló szocialista, népi erkölcs birkózásának, s az utóbbi győzelmének. Tizenöt év sem kellett ahhoz, hogy a kollektívizmus diadalmaskodjék az individualizmuson; hogy a kizsákmányolás úgy éljen a társadalom tudatában, mint az egyik legsúlyosabb erkölcsatlanság; hogy a munka vak fegyelmét fokozatosan felváltsa a magas erkölcsiségen alapuló, önként és tudatosan vállalt fegyelm; hogy a család, szikkasztás, a nemzeti vagyon hardálása a közösség elleni bűnnek minősüljön. S mindez nem elsősorban agitáció, erkölcsi nevelés eredménye: ez a társadalmi változások törvénytörő velejárója, következménye a társadalmi tudatban.

Igenis új erkölcs született, s születik itt: a szocializmus, a kommunizmus erkölcsé, amely új módon szabályozza az embereknek egymáshoz és a társadalomhoz való viszonyát. Nem ellensége, kizsákmányolója egyik ember a másiknak, hanem barátja, elvtársa, segítő társa. Nem osztályok szerint változik az erkölcsi jog és kötelesség, hanem egységesen vonatkozik az új társadalom erkölcsére minden dolgozó osztályra. Ezen belül legfeljebb a mérték lehet szigorúbb az új erkölcsöt leginkább hordozó munkásosztályra és élcsapatára, a kommunisták pártjára. S a szocializmus erkölcsi felfogásában éppen olyan tisztességes hely illeti meg az erkölcs »örök« elemeit — melyeket a népek az erkölcsi fogatékossággal, az osztálytársadalommal szembeni harcukban alakítottak ki —, mint új hajtásait. A becsület, a tisztesség, az emberi jószág, az igazságosság, a humanizmus, az érzelmek tisztelte, a kötelességtudat jól megfőrt a szocialista társadalom erkölcsi kódexében és olyan új elemekkel egészül ki,

is szolgálják. Nem »vadászat-új« normák ezek, hiszen a közéletben és a magánéletben már megkövetelte őket a szocialista közvélemény, de most már »tétélesen« is együtt vannak pártunk kongresszusi irányelveiben, mint a kommunistákkal szemben támasztott magas erkölcsi kötelességek.

A kommunistáknak minden helyzetben kötelező erkölcsi magatartásukra a kizsákmányolás elleni harc; mindenféle elnyomás és társadalmi igazságtalanság szerves gyűlölete; odaadás a szocializmus ügye iránt, a szocialista haza szeretete; testvéri szolidaritás minden ország dolgozóival, minden néppel; harcos internacionalizmus; a társadalom javára végzett lelkiismeretes munka; a közügyek iránti szenvedélyes érdeklődés; kérlelhetetlenség a társadalom és az egyes ember kárára elkövetett visszaélésekkel, az önzéssel, a becselenséggel, a karrierizmussal, a hatalommal való visszaéléssel, az önteltséggel és a kritikátlanossággal szemben; erkölcsi tisztaság, egyszerűség és szerénység a társadalmi és magánéletben.

Természetes, hogy a párt csak tagjai számára írhat elő kötelező erkölcsi normákat, s csak azoktól követelheti meg ezek szigorú betartását — ha kell, akár fegyelmi eszközökkel is. Ugyanakkor azonban az is természetes, hogy nem mond le arról a törekvéséről, hogy ez a magas erkölcsiség sajátja legyen egész társadalmunknak, ez hassa át egész népünk erkölcsi magatartását, s cselekedetét. Ezek az erkölcsi normák ugyanis nem idegenek a néptől — hanem éppen a nép életének, munkájának gyakorlatából valók, a gyárakban, földekben kristályosodtak ki, mint a szocialista ember izmosodó erkölcsi és jellembeli tulajdonságai. Társadalmunkban sem a gazdaság szerkezete, sem törvényeink, sem szokásaink nem ellenkeznek a magasabb erkölcsi követelményekkel — ellenkezőleg: ezek általánosításához teremtenek alapot.

A mi országunkban, ahol alkotó együttműködés jellemzi az osztályok és egyének viszonyait, sem szükség, sem nélkülözés nem kényszerít senkit arra, hogy erkölcselen legyen. De mint-hogy számolnunk kell még a kispolgári önzés kísértetjével, tudatában vagyunk annak, hogy az új erkölcs, a szocializmus erkölcsé nem ereszt gyökeret márról holnapra minden ember belső világában. Fokozatosan, a szocializmus anyagi viszonyainak tökéletesedésével hódít együtt, a nevelésnek az egész népre kiterjedő segítségével.

Ezek az erkölcsi normák, melyek igen fontos helyet foglalnak el az MSZMP VIII. kongresszusára készített irányelvekben, jelenüknél messze előbbre mutatnak. Már sejtetik a kommunista társadalom emberét, akinek életében vége a különválaszthatatlan lesz az egyéni és a kollektív boldogulás: aki miközben megteremtí majd az anyagi javak bőségét és meghatározza az elosztás új formáit, erkölcsi tulajdonságaival is biztosítani tudja tökéletes érvényesülését.

A mi új erkölcsünk leculkban alakítottak ki —, mint új hajtásait. A becsület, a tisztesség, az emberi jószág, az igazságosság, a humanizmus, az érzelmek tisztelte, a kötelességtudat jól megfőrt a szocialista társadalom erkölcsi kódexében és olyan új elemekkel egészül ki,

E. K. amelyek ezek érvényesítését SZ. SIMON ISTVÁN

Gép — világszínvonalon

Új szárítót helyeztek üzembe az újszegedi szövőgyárban

Néha egy szép gépben is éppúgy lehet gyönyörködni, mintha épület, bútor, vagy képzőművészeti alkotás volna. Ez nemcsak szakembereknek tapasztalható, hanem azoknál is, akik nem értenek különösebben hozzá. Amikor pedig a gép »szép-sége« mellett kiderül jósága is, teljessé válik az elismerés. Ezt érdemli az a szövetszáritó berendezés is, melyet az újszegedi szövőgyárban helyeztek üzembe.

Az érdem nemcsak a munkabizottságé

Látványa megkapó: szobányi doboz, melynek falát pasztellzöld és élénksárga téglalapok tarkítják sakk-táblaszerűvé. S amint egyik oldalán, a víztől szinte még csepegő ponyvavásznat el-

nyeli, hogy néhány perc múlva forró-szárazon bocsátja ki magából — a technika iránti tiszteletet ébreszt.

Az újszegedi üzem mind több ponyvát s mind több műszaki szövetet készít. Ezek gyártásához pedig elengedhetetlen a szárítás, hol az úgynevezett avatás, hol a festés vagy impregnálás miatt. Szárítógépjük viszont kevés volt, s ami volt, az is réges-régen elavult. Mit lehet ilyenkor csinálni, mégpedig aránylag kis pénzben? Felújítani a meglévő berendezéseket, s újakat szerkeszteni. Erre vállalkozott egy munkabizottság, melynek tagjai az üzemből meg a könnyűgépipari tervezőirodától kerültek ki: Kuraly Antal, Szabó Artúr, Széplaki László, valamint Bakó László és Kiss Ferenc. S erre vállalkozott maga a szövőgyár, mely nemcsak az előállítás költségeit, fáradságát, hanem kockázatát is hajlandó volt viselni.

A szárítógép-sorozat utolsó darabja

Először átalakítottak egy Fischer-féle szövetszáritót. Kétféle sikerült. Azután házilag elkészítették egy fonalszáritó-berendezést. Szabadalmazott találmány lett. Bevezették a magasnyomású gőzzel való szárítást, lefedték az avatókádákat. Üzembe helyezték egy rendkívül gazdaságosan dolgozó fonalfestő gépet, és most, a »szárítógép« utolsó tagjaként, megszületett a szövetszáritó is.

Ha röviden akarjuk jellemezni tulajdonságait, elég ennyit mondani: gép — világszínvonalon. Két okból is. Először, mert fajlagos gőzfelhasználása, másodszer pedig azért, mert fajlagos teljesítménye olyan, mint a legkiválóbb külföldi gépeké. A fajlagos gőzfelhasználás azt jelenti, hogy egy kilogramm víz elpárologtatásá-

hoz mennyi gőzt használnak fel. A Fischer-féle gép például az átalakítás óta három és fél, azaz pedig 1,6–2 kilót. A fajlagos teljesítmény annyit tesz, hogy a gép egy négyzetméterére mennyi víz elpárologtatása jut. De ezek a dolgok már túlságosan bonyolultak a hozzá nem értő számára.

Kiseb hely, háromszoros teljesítmény

Azt viszont még érdemes elmondani, hogy az új szövetszáritó harminc négyzetméter helyet foglal el, míg a mellette álló három régi, összesen százhuszonhatot. S ennek ellenére, ez az egy csaknem annyi víz elpárologtatására képes óránként, mint a többiek együttvéve. Hozzávetőlegesen 880 tonna gőzt lehet vele megtakarítani évenként.

S van még egy 880-as szám, ami ide tartozik. Ennyi ezer forintba került a gép előállítása. Hogy ez kicsi vagy nagy összeg, ahhoz is van támpontunk, ugyanis egy hasonló teljesítményű csehszlovák, vagy nyugatnémet szárítógép ára körülbelül 3 millió forint. Ez nem félreértés! A többi új gép is, mely az újszegedi szövőgyár karbantartóműhelyében készült, prototípus. A fonalszáritóból azóta már tízet gyártottak az ország különböző textilipari üzemében, s remélhetőleg hasonló sors lesz majd ennek a berendezésnek is. Talán még egyszer exportra is jut belőlük.

Remélhetőleg sikerült érzékeltetni, hogy ez a szövetszáritó nemcsak szép, hanem jó is, méltó az elismerésre. Hiszen néha egy gépben is éppúgy lehet gyönyörködni, mint mindenben, amit az emberi tudás, az előrehaladás vágya és az akarat erő hozott létre.

E. K. amelyek ezek érvényesítését SZ. SIMON ISTVÁN

Virágmagtermesztés exportra

gyönyári dália, oroszlanász, őszirózsa és egyéb virágokat nevelnek németországi kertészeti vállalatok megbízásából a mihályteleki Új Élet Termelőszövetkezetben. Virágoknak a magját exportálják. Felvételünk a bomei üzemegységben készült egy nagy őszirózsafalán, a virágok szelektálása közben